

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08560/2017-ERU

Praha 12. října 2017

Č. j. 08560-7/2017-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-08560/2017-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 29. srpna 2017 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, fyzickou osobou podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále také „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 22. října 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hostim, u nemovitosti č. p. [REDAKCE] zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 28017.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 28017.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 22. května 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu PE DN 63 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 8. června 2017 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 05667-6/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 05667/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 9. srpna 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto vydal dne 28. srpna 2017 v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 150 správního řádu příkaz, který byl účastníku řízení doručen dne 29. srpna 2017. Účastník řízení podal proti uvedenému příkazu v zákonem stanovené lhůtě odpor, jehož podáním byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

II. Kontrolní zjištění

V rámci kontroly bylo zjištěno, že zemní práce prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele, a to na základě objednávkového listu č. [REDAKCE] ze dne 15. října 2016. Objednatelem byla fyzická osoba [REDAKCE] (dále také „vlastník nemovitosti“).

Před vlastním zahájením zemních prací v místě stavby nebylo vydáno vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby a ani nedošlo k vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Vlastní existence plynárenského zařízení tak nebyla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 22. října 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení, v obci Hostim, u nemovitosti č. p. [REDAKCE] při provádění zemních prací souvisejících s realizací kanalizační přípojky k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození tohoto plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje (smykový nakladač Bobek 861). Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 108 m³ plynu do ovzduší za dobu 60 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi, jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 22. října 2016 a z protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] ze dne 22. října 2016.

Proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole nepodal účastník řízení

žádné námitky.

III. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 05667/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 9. srpna 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto vydal dne 28. srpna 2017 v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 150 správního řádu příkaz, č. j. 08560-3/2017-ERU, kterým byla účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona uložena pokuta ve výši 30 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 29. srpna 2017.

Dne 6. září 2017 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení, který byl dle svého obsahu posouzen jako odpor proti shora uvedenému příkazu. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo. Účastník řízení v podání uvedl, že podává odpor proti příkazu, neboť (i) výše pokuty se mu jeví jako nepřiměřená vzhledem k tomu, že celoroční čisté příjmy u užívání zemního stroje (smykový nakladač Bobek 861), s nímž byly prováděny zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, jsou přibližně ██████████ Kč, (ii) škodu ve výši 12 129,62 Kč objednateli nahradil, (iii) je drobný soukromý zemědělec, který nemá žádného zaměstnance, (iv) zemní stroj (smykový nakladač Bobek 861) je využíván především k zemědělské činnosti – kydání hnoje a jako přídavné zařízení má podkop, který využívá jenom zřídka na drobné stavební práce, především pro svoji potřebu, (v) represivní byla pro něj skutečnost, že objednateli nahradil způsobenou škodu a preventivní bylo pro něj způsobení samotného poškození plynárenského zařízení, (vi) výše pokuty se mu jeví jako nepřiměřená ve vztahu k samotné výši způsobené škody. Závěrem účastník řízení žádá o snížení pokuty, popřípadě o její prominutí.

Dne 7. září 2017 odeslal správní orgán účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 08560-5/2017-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do 10 kalendářních dnů od doručení. Účastník řízení žádné z těchto možností nevyužil.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-08560/2017-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

V rámci kontroly bylo zjištěno, že zemní práce prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele, a to na základě objednávkového listu č. [REDAKCE] ze dne 15. října 2016. Objednatelkou byla fyzická osoba [REDAKCE] (dále také „vlastník nemovitosti“).

Před vlastním zahájením zemních prací v místě stavby nebylo vydáno vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby a ani nedošlo k vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Vlastní existence plynárenského zařízení tak nebyla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 22. října 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hostim, u nemovitosti č. p. [REDAKCE] při provádění zemních prací souvisejících s realizací kanalizační přípojky k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození tohoto plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje (smykový nakladač Bobek 861). Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

[REDAKCE], vlastník nemovitosti ve vyjádření v rámci kontroly ze dne 9. března 2017 uvedla, že v září 2016 koupila v obci Hostim předmětnou nemovitost, o které jí bývalý vlastník sdělil, že zde není napojen odpad na obecní kanalizaci a že v tomto úseku napojení nevede žádné plynárenské zařízení.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 108 m³ plynu do ovzduší za dobu 60 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi, jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 22. října 2016 a z protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] ze dne 22. října 2016.

V. Právní hodnocení

III. I. Obecný právní rámec

Správní orgán nejprve uvádí, že ke dni 1. července 2017 vstoupil v účinnost zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon č. 250/2016 Sb.“), který podle § 1 zákona č. 250/2016 Sb., upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle přechodných ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., konkrétně dle § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., se na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější. Podle § 112 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., se ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt

a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přešupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přešupek a dosavadní jiný správní delikt však nezánikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle § 112 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přešupky a jiné správní delikty ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Správní orgán uvádí, že v rámci vedeného správního řízení, v němž vydal toto rozhodnutí, zohlednil nutnost aplikace zákona č. 250/2016 Sb. Na základě posouzení přechodných ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., dospěl správní orgán k tomu, že odpovědnost účastníka řízení za předmětný správní delikt je posuzována podle dosavadních zákonů, stejně tak i lhůta pro projednání správního deliktu. Správní orgán dále uvádí, že pokračuje správní orgán v souladu s přechodnými ustanoveními zákona č. 250/2016 Sb. v tomto správním řízení z hlediska procesního a z hlediska odpovědnosti za přešupek podle dosavadních zákonů.

Podle přechodných ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., konkrétně § 112 odst. 3, se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přešupky a jiné správní delikty ode dne nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., tedy od 1. července 2017, použijí ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., o určení druhu a výměry správního trestu, **je-li to pro pachatele výhodnější, a to i s ohledem na splatnost pokuty, která činí 30 dnů.** S ohledem na právní úpravu zákona č. 250/2016 Sb., dospěl správní orgán k názoru, že aplikace § 37 zákona č. 250/2016 Sb., je pro účastníka řízení v daném případě výhodnější, a proto správní orgán aplikoval při určení druhu a výměry sankce (správního trestu) zákon č. 250/2016 Sb., přičemž postupoval v intencích § 37 písm. a), c) zákona č. 250/2016 Sb. ve spojení s ust. §91a odst. 7 energetického zákona. Na základě uvedených zákonných ustanovení a za užití zásady lex specialis derogat legi generali, je za předmětný přešupek možno uložit toliko pokutu, a to do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přešupku včetně jeho následků a dalším okolnostem, za kterých byl spáchán.

III. II. Právní posouzení skutku

Přešupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval přešupkem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení, respektive zakazuje poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít a nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona s užitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně), vedoucího k poškození plynárenského zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 22. října 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hostim, u nemovitosti č. p. ■ strojně zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63. Tuto skutečnost účastník řízení ostatně ani nezpochybňuje.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl, zejména zda byl správcem plynárenského zařízení udělen souhlas se zemními pracemi, ve smyslu ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys, který činí u plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce 1 m na obě strany.

V rámci správního řízení správní orgán zjistil, že před započítím zemních prací účastník řízení nepožádal správce plynárenského zařízení o souhlas se zemními pracemi v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Účastník řízení se spoléhal jen na tvrzení od bývalého vlastníka poskytnutého současnému vlastníku nemovitosti, že v úseku napojení na kanalizace nevede žádné plynárenské zařízení, přitom účastník řízení jako fyzická osoba podnikající, jejíž činností je mimo jiné práce mechanizačními prostředky, si měl být vědom toho, že před započítím zemních prací měl požádat správce plynárenského zařízení o souhlas se zemními pracemi v ochranném pásmu plynárenského zařízení a o případné vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

III. III. Vypořádání námitek účastníka řízení

K námitkám účastníka řízení správní orgán dále uvádí, že charakteristickým znakem tzv. přestupku právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena samotným porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy. V praxi to znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k omezení nebo ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Uloženou pokutu považuje účastník řízení za nepřiměřenou ve vztahu k samotné výši způsobené škody a vzhledem k tomu, že celoroční čisté příjmy z užívání zemního stroje (smykový nakladač Bobek 861), kterým byly prováděny zemní práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení, jsou přibližně 30 000 Kč. Správní orgán uvádí, že při ukládání pokuty přihlíží k tomu, jakým způsobem byl ohrožen nebo narušen

zájem společnosti na bezporuchovém fungování energetického zařízení a rozsahu způsobené škody přiznává účinek polehčující nebo přitěžující okolnosti. Správní orgán upozorňuje, že účelem sankce ve správním řízení je v zákonem vymezených případech chránit před poškozováním konkrétní zájmy společnosti, poškozování těchto zájmů postihovat, jakož i bránit pachatelům v páchání nežádoucí činnosti. Účelem sankce je dále působit výchovně nejen přímo na pachatele protiprávní činnosti, ale také na ostatní členy společnosti tak, aby docházelo k minimalizaci počtu případů závažného chování a zejména byla potlačována četnost jeho opakování. Pokuta tedy musí mít jednak výchovný charakter a jednak represivní účinek. Nutnou podmínkou pro naplnění těchto požadavků je, aby uložená sankce byla dostatečně účinná. Jestliže je ve správním řízení ukládána sankce v podobě pokuty, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Pouze v takovém případě, kdy uložená pokuta způsobí pachateli nezanedbatelnou majetkovou újmu, může uložení této sankce vést k dosažení účelu trestu z hlediska individuální i generální prevence a uložená pokuta neztrácí cokoliv ze své účinnosti. I přesto uložená sankce řádově nedosahuje ani hranice 1 % maximální zákonné výše. Účastníku řízení tak byla uložena pokuta u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Správní orgán k žádosti účastníka řízení o uložení menší pokuty nebo i případné upuštění od potrestání uvádí, že v příkazním řízení správní orgán posoudil okolnosti, které považoval za nejdůležitější při stanovení výše pokuty včetně skutečnosti, že se jedná o drobného podnikatele podnikajícího na základě živnostenského oprávnění a pokutu uložil u spodní hranice zákonného rozpětí. K námitce účastníka řízení, že celoroční čisté příjmy z užívání zemního stroje (smykový nakladač Bobek 861) se kterým byly prováděny zemní práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení, jsou přibližně 30 000 Kč, a že tento stroj je využíván jenom zřídka na drobné stavební práce především pro vlastní potřebu účastníka řízení, správní orgán uvádí, že způsob využití nakoupených prostředků a příjmy z jejich využití nemůže správní orgán brát v úvahu, neboť nemůže posuzovat podnikatelské záměry účastníka řízení a způsoby jejich dosažení. Správní orgán podotýká, že je věcí účastníka řízení, jakým způsobem koná zemní práce v ochranných pásmech energetických zařízení, nicméně musí být připraven nést následky za své případné protiprávní jednání.

III. IV. Formální a materiální stránka správního deliktu

Charakteristickým znakem tzv. přestupku právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se tedy o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem (ust. § 68 odst. 3 energetického zákona).

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a jeho jednáním byly naplněny formální znaky přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive

z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro přestupky. Podstatou přestupku je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků přestupkového jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, přičemž došlo k přerušení dodávky plynu I konečnému zákazníkovi a k úniku 108 m³ plynu do ovzduší. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Správní orgán pro úplnost dodává, že pro naplnění skutkové podstaty předmětného přestupku postačí i již samotné ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenského zařízení, avšak v daném případě došlo přímo k jejímu porušení, jak je uvedeno výše. Jednání účastníka řízení tedy bezesporu naplnilo rovněž znaky materiální stránky předmětného přestupku.

III. V. Odpovědnost za přestupek

Charakteristickým znakem tzv. přestupku právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se tedy o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem (ust. § 68 odst. 3 energetického zákona).

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Správní orgán dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, když je zřejmé, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy a v jeho blízkosti, a přesto prováděl zemní práce strojním mechanismem.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

V řízení bylo prokázáno, že před započítáním zemních prací účastník řízení nepožádal správce plynárenského zařízení o souhlas se zemními pracemi v ochranném pásmu plynárenského zařízení a ani o vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Tyhle skutečnosti hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnosti. Účastník řízení, kterým je fyzická osoba podnikající, jejíž činností je mimo jiné práce mechanizačními prostředky, si měl být vědom toho, že před započítáním zemních prací měl požádat správce plynárenského zařízení o souhlas se zemními pracemi v ochranném pásmu plynárenského zařízení a o případné vytyčení plynárenského zařízení v terénu, a tak zemní práce provádět s maximální opatrností.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy jako polehčující okolnost. Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost. Skutečnost, že v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku pouze malého množství plynu do ovzduší, přičemž došlo k přerušení dodávek plynu pouze 1 konečnému zákazníkovi, hodnotí správní orgán též jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty také ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Účastník řízení v rámci správního řízení nedoložil své majetkové poměry, ač k tomu byl správním orgánem vyzván. Vzhledem k tomu, že účastník řízení nevyužil svého práva a své majetkové poměry nedoložil, nelze hovořit o tom, že by udělená pokuta mohla mít

likvidační charakter nebo, že by s ohledem na majetkové poměry účastníka řízení byla pokuta nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé spodní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení tak byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání fyzické osoby podnikající uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení